

Vlaams Ministerie
van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie
Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Kleuterschool - 't Kersenpitje te Waarschoot

Hoofdstructuur bao

	Pedagogisch geheel	
	Instellingsnummer	25023
	Instelling	Vrije Kleuterschool - 't Kersenpitje
directeur		Veerle VAN ACKER
adres		Verbindingsweg 14 - 9950 WAARSCHOOT
telefoon		09-377.86.89
fax		09-377.15.68
e-mail		directie@kersenpitje.be
website/URL		www.kersenpitje.be
	Bestuur van de instelling	969667 - Kath. Sch. Waarschoot te WAARSCHOOT
adres		Schoolstraat 33 - 9950 WAARSCHOOT
	Scholengemeenschap	121211 - De Wending te LEMBEKE
adres		Heihoekse Kerkwegel 9 - 9971 LEMBEKE
	CLB	115063 - Vrij CLB Het Meetjesland te EEKLO
adres		Visstraat 14 - 9900 EEKLO
	Dagen van het doorlichtingsbezoek	23/05/2011, 24/05/2011, 26/05/2011
	Einddatum van het doorlichtingsbezoek	26/05/2011
	Datum bespreking verslag met de instelling	08/06/2011
	Samenstelling inspectieteam	
	Inspecteur-verslaggever	Vera Pollier
	Teamleden	Jan Devos
	Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
	Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSOPGAVE

INLEIDING	3
1. SAMENVATTING	5
2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING	7
2.1 Leergebieden in de focus	7
2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus	7
3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL	7
4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?	8
4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie	9
5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	10
5.1 Personeelsbeheer	10
5.2 Professionalisering	10
5.3 Materieel beleid	11
5.4 Welzijn	11
5.5 Curriculum	11
5.6 Begeleiding	11
5.7 Evaluatie	13
6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	13
7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	14
7.1 Wat doet de school goed?	14
7.2 Wat kan de school verbeteren?	14
7.3 Wat moet de school verbeteren?	15
8. ADVIES	15
9. REGELING VOOR HET VERVOLG	16

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de doorlichting van uw instelling¹ door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Zij deed dit in het kader van haar opdracht zoals bepaald in het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009.

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de instelling de erkenningsvoorwaarden respecteert, of de instelling op systematische wijze haar eigen kwaliteit bewaakt en of de instelling zelfstandig de tekorten kan remediëren.

De onderwijsinspectie maakt gebruik van de mogelijkheid om het toezicht op de erkenningsvoorwaarden betreffende hygiëne, veiligheid en woonbaarheid afzonderlijk uit te voeren. Dit impliceert dat het advies in dit verslag betrekking heeft op alle erkenningsvoorwaarden behalve de voorwaarden die het welzijnsbeleid betreffen (hygiëne, veiligheid en woonbaarheid).

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de instelling karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de instelling
- proces: initiatieven die een instelling neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de instelling met haar leerlingen of cursisten bereikt.

De doorlichting bestaat uit drie fases: het vooronderzoek, de doorlichtingsbezoeken en de verslaggeving.

Tijdens het vooronderzoek selecteert de onderwijsinspectie leergebieden en procesindicatoren of procesvariabelen die het inspectieteam onderzoekt tijdens de doorlichtingsbezoeken.

Tijdens de doorlichtingsbezoeken verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

Het resultaat van de doorlichting is het doorlichtingsverslag.

Het doorlichtingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op de volledige instelling of op één of meerdere structuuronderdelen van de instelling. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de instelling of van structuuronderdelen
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen als de instelling binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen op te starten.

Enkel bij een ongunstig advies adviseert de onderwijsinspectie of de instelling zelfstandig de vastgestelde tekorten kan remediëren.

¹ Instelling: onderwijsinstelling of CLB (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 11°). Onderwijsinstelling: een pedagogisch geheel waar onderwijs georganiseerd wordt en waaraan een uniek instellingsnummer toegekend is (Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, artikel 2, 13°).

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve verslag informeert de directeur van de instelling leerlingen, ouders en cursisten over de mogelijkheid tot inzage. De directeur van het centrum voor leerlingenbegeleiding informeert de centrumraad.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de instelling het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de instelling of zijn gemandateerde viseert het verslag en stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De instelling mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1. SAMENVATTING

De vrije kleuterschool 't Kersenpitje is gelegen in de dorpskern van Waarschoot vlakbij de vrije lagere school waarnaar vrijwel alle kleuters doorstromen. Het gebouw kreeg de laatste jaren een opknapbeurt en de klassen en gangen ogen fleurig, eigentijds en jong. De vestigingsplaats met eigen naam De Belle ligt buiten de dorpskern en straalt een familiaal, intiem karakter uit.

Beide vestigingsplaatsen worden gedragen door een enthousiast team waarvan velen in de onmiddellijke omgeving van de school wonen. Na jarenlange stabiliteit in het directieambt, is sinds dit jaar een nieuwe directeur aan de slag.

De school hecht veel belang aan **de mening** van **de ouders**. Naast informele en formele contacten organiseerde zij ook een bevraging waarbij zowel de gebouwen als het onderwijs en de opvoeding in vraag gesteld werden. Voor beide vestigingsplaatsen waren de ouders over het aangeboden onderwijs zeer tevreden. Enkele minpunten werden ondertussen al aangepakt en grotendeels weggewerkt. Door een individueel gesprek met **de kleuter** en/of een kijklijst die ingevuld wordt door de ouders naar aanleiding van een oudercontact, peilt de school ook naar het welbevinden bij de kleuters. Hoewel een aantal **cijfergegevens** aangeven dat de school een vrij hoog percentage leerplichtige kleuters heeft, zijn de uitslagen van de schoolrijpheidstesten bevredigend en scoren de kinderen in het eerste leerjaar in de nabijgelegen school boven de Vlaamse normen.

De leerkrachten werken aan de **taalontwikkeling** van de kinderen. Voor hun aanbod gaan zij vooral uit van Het Ontwikkelingsplan voor de katholieke kleuterschool. De leerplandoelen worden in mindere mate geraadpleegd. In de dagelijkse praktijk komen alle domeinen aan bod. De leerkrachten plannen hun activiteiten en koppelen de na te streven doelen eraan. In deze verantwoordingsgerichte werkwijze schuilt het gevaar dat een aantal doelen nauwelijks of niet aan bod komen en dat de aangegeven doelstellingen geen enkele betekenis hebben voor de praktijk. Ook circuleert er een begrippenlijst. Niet elke leerkracht is op de hoogte daarvan en het gebruik is dan ook zeer verscheiden. De vroeger gemaakte afspraken zijn verwaterd en de verticale samenhang en gradatie zijn niet meer verzekerd.

De kleuters worden aangemoedigd om correct Standaardnederlands te spreken. Luisteren en spreken komen zowel in gerichte spreekoefeningen als occasioneel aan bod. Er is veel aandacht voor ontluikende geletterdheid. De kleuters krijgen kansen om de schrijfmotoriek te ontwikkelen. In elke klas is voldoende didactisch materiaal en zijn aangepaste spellen voorhanden. De vorderingen van de kleuters worden via observaties en testen opgevolgd.

De planning binnen het leergebied **wereldoriëntatie** is zeer verscheiden. Waar sommige leerkrachten nauwelijks planmatig een belangstellingscentrum uitwerken, leggen andere een zeer degelijke en doordachte aanpak voor. Daarbij gaan zij uit van zowel de ontwikkelingsaspecten, met bijhorende leerlijnen als van de leerplandoelen. Deze werkwijze verhindert hen niet om hun aanbod bij te sturen en biedt hen de vrijheid om activiteiten aan te passen aan de interesses, vaardigheden en de gemoedstoestand van de kleuters.

Alle domeinen binnen het leergebied komen aan bod. Er is een sterke aandacht voor het domein natuur waarbij de milieu- en gezondheidseducatie steeds benadrukt wordt. De belangstellingscentra verzekeren een horizontale samenhang met andere leergebieden zoals muzische opvoeding, Nederlands, wiskunde en godsdienst. De samenhang met bewegingsopvoeding is een verrijking.

Meerdere uitstappen in de nabije omgeving of verderaf, een levend hoekje in de klas of een persoon die de kleuters vanuit eigen ervaringen toespreekt, maken het onderwijs werkelijkheidsgericht.

Het lopende thema is zichtbaar in alle klassen waarbij de leerkrachten een leerrijke en uitdagende omgeving creëren.

De school beschikt over een gedegen sterkte-zwakke analyse die uitmondt in het vooropstellen van prioriteiten en die dienen als uitgangspunt voor een planning van de **nascholingen**. De teamnascholingen kaderen alle in dit prioriteitenplan. Momenteel werkt de school binnen het leergebied wereldoriëntatie aan het domein techniek.

Een aantal leerkrachten woont de intervisiedagen, geleid door de pedagogische begeleiding, bij. Daarnaast kunnen de leerkrachten kiezen voor individuele nascholingen volgens eigen noden, behoeften en interesses. Het aantal pedagogisch-didactische naslagwerken en tijdschriften is beperkt en vooral gericht op orthopedagogische thema's. De intern aanwezige expertise wordt nog onvoldoende gebruikt voor de ontwikkeling van de organisatie als geheel. Zo dreigen momenteel leerrijke initiatieven zoals een programma voor de ontwikkeling van de schrijfvaardigheid en de snoezelruimte te verwateren en zelfs verloren te gaan.

Als sterktepunt van de school halen alle leerkrachten de **zorgbrede werking** aan. Vooral in De Belle maar ook in andere klassen waar verschillende leeftijdsgroepen samenzitten, differentiëren de leerkrachten in hun aanbod en hun verwerking. In homogene klasgroepen blijft het aanbod overwegend gelijk voor alle kleuters. Het doelgericht preventieve of remediërende acties plannen is echter nog geen verworvenheid bij de leerkrachten.

De ontwikkeling van de kleuters wordt gevolgd. Voor kinderen met extra zorgvragen doen de titularissen een beroep op de zorgleerkracht die vooral klasextern ondersteuning biedt. De vorderingen van de kinderen worden op geregelde tijdstippen besproken. Bij deze multidisciplinaire besprekingen zijn vrijwel altijd de relevante actoren aanwezig.

Een aantal kleuters krijgt ondersteuning van externe begeleiders. De samenwerking met de betrokken gonleerkrachten, logopedisten of medewerkers van het revalidatiecentrum verloopt vlot.

De meeste leerkrachten voelen zich weinig betrokken bij de GOKwerking. Een aantal activiteiten is wel gekend, maar de bedoeling, de planning en de evaluatie ervan zijn eerder door het zorgteam uitgewerkt.

De oudste kleuters leggen een schoolrijpheidstest af die door de zorgleerkracht op individueel en op klasniveau geanalyseerd wordt. Analyse op schoolniveau gebeurde nog niet.

In samenwerking met collega's van de lagere school bereiden de leerkrachten de overstap naar het eerste leerjaar voor.

De huidige directeur startte begin dit schooljaar. Vanuit een luisterende en empathische houding, vormde zij zich een beeld van de schoolwerking en leerde zij haar personeel kennen. Zij volgt daarmee een weldoordacht traject waarbij zij in een democratische leiderschapsstijl het team wil begeleiden en een verdere koers wil uitzetten. De luisterbereidheid en het vertrouwen van de directie wordt sterk gewaardeerd.

Voor de **beleidsvoering** laat de directeur zich bijstaan door collega's en de pedagogische begeleiding. De samenwerking met de aanpalende lagere school verloopt goed en in wederzijds respect.

't Kersenpitje, een warme school waar pit in zit, met vestigingsplaats De Belle, waar de kleinschaligheid een pluspunt blijft, kenmerkt zich als een zorgzame school met een hart voor de allerkleinsten. De inspectie is van oordeel dat deze school aan alle kleuters voldoende kansen biedt om op te groeien en te ontwikkelen om vol vertrouwen de overstap naar de lagere school te maken.

2. FOCUS VAN DE DOORLICHTING

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting heeft de inspectie leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen geselecteerd voor onderzoek tijdens de doorlichtingsbezoeken.

2.1 Leergebieden in de focus

Kleuteronderwijs

Nederlands

wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of -variabelen in de focus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs

Begeleiding

Leerbegeleiding

3. KENMERKEN VAN DE SCHOOL

- Recente of frequente directiewissel(s);
- stijging leerlingenpopulatie voorbij vijf jaar;
- de school rekruteert vrijwel alle kinderen uit de nabije omgeving.

4. VOLDOET DE SCHOOL AAN DE ERKENNINGS-VOORWAARDEN?

Het onderzoek naar het voldoen aan de erkenningsvoorwaarden levert voor de geselecteerde leergebieden volgende vaststellingen op:

4.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet

- Bij de huidige **planning** van de talige activiteiten baseren de leerkrachten zich hoofdzakelijk op de ontwikkelingsaspecten binnen het deelgebied '**Taalontwikkeling**'.
- Het team beschikt al een aantal jaren over een concordantielijst waarin alle ontwikkelingsaspecten uit het gevolgde Ontwikkelingsplan voor de kleuterschool, gecheckt worden aan de leerplandoelen en de decretale ontwikkelingsdoelen. Naar verluidt werd die lijst in het verleden overlopen. De leerkrachten vertrouwen erop dat alle leerplandoelen voldoende aan bod komen.
- Een aantal leerkrachten verwijst geregeld naar de bestaande begrippenlijst. Er zijn ook een aantal methodes als inspiratiebron voorhanden. Het gebruik van deze waardevolle werkdocumenten verschilt echter. De gradatie in het aanbod komt hierdoor in het gedrang.
- De meeste leerkrachten plannen -in ongelijke mate- verscheidene activiteiten en ver(ant)woorden vaak daarna aan de doelen te werken. Het effectief doelgericht plannen is nog geen verworvenheid.
- De **ontluikende geletterdheid** wordt via auditieve discriminatie (o.a. door rubriceren van kaartjes volgens rijm, ontdekken van en spelen met klanken, ...) en visuele oefeningen (memory, nabootsen, foto's bekijken en verwoorden wat erop staat, ...) voortdurend aangemoedigd.
- Het aanbod van opvoedende gezelschapsspelen onder leiding van spelmama's is een zeer waardevolle activiteit. Het doelgericht kiezen van de nodige spelen, kan de zorgbrede waarde nog sterk verhogen.
- De klassen ogen verzorgd en bieden tal van talige impulsen. Er zijn voldoende didactische taalspelen aanwezig. De hoeken nodigen uit tot actief taalgebruik waarbij de kleuters gestimuleerd worden om met elkaar te communiceren.
- Het **ontluikend lezen** wordt in vrijwel alle klassen aangemoedigd. In de boekenhoeken vinden we zowel boekjes uit de handel als eigen –met de kleuters- geproduceerde kijkboeken. Prenten lezen, plaatjes in de juiste volgorde leggen, gewoon van boeken genieten in stilte, ... zijn enkele voorbeelden.
- Het **voorbereidend schrijven** krijgt dagelijks kansen in alle klassen. Grof- en fijnmotorische vingervaardigheden bij crea- en spelactiviteiten, (parels rijgen, steekspelen, prikken op een lijn, nastempelen van letters, ...) en andere muzische en motorische activiteiten om de voorkeurshand te ontdekken worden door elke leerkracht aangeboden.
- Een bestaande methode om de schrijfvaardigheden in te oefenen werd door een gonleerkracht in De Belle en de gymleerkracht in 't Kersenpitje gegeven. Sommige leerkrachten bieden een aantal klasspecifieke activiteiten aan. Er zijn daarover geen afspraken op teamniveau wat de doorstroming belemmert.
- De gymleerkracht heeft sterke aandacht voor de grofmotorische (schrijf)bewegingen en last regelmatig rugtekenen in tijdens de gymlessen.
- De specifieke schrijfmotoriek wordt geoefend met schrijfpatronen, woordjes natekenen, naam schrijven, schrijfpatronen op het bord inoefenen, ...
- De oudste kleuters van De Belle beschikken over een schrijfmapje waarin ze speelse schrijfpatronen oefenen als 'moetje'.

- De leerkrachten koppelen tijdens de vele kringgesprekken het **luisteren en spreken** voortdurend aan elkaar. Kleuters worden aangemoedigd tot spreken met een spreekstok, via de klaspop, bij verhalen, ... De luistervaardigheid met respect voor de spreker, is hierbij ook van belang.
- De klassen beschikken over computers met verschillende (taal)spelen. Verhalen kunnen –al of niet met de koptelefoon- beluisterd worden.
- De kleuters krijgen meermaals kansen om te genieten van taal. Versjes komen in elk thema aan bod en kleuters kunnen zich expressief uitleven in de verschillende hoeken. De poppenkastzolder biedt hierbij een bijzondere meerwaarde waarvan niet alle leerkrachten frequent gebruik maken.
- Bij observatie spraken alle leerkrachten een verzorgd Standaardnederlands. Een aantal van hen had op een ongedwongen wijze specifieke aandacht voor een correcte uitspraak bij de kleuters.

4.2 Kleuteronderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

- Alle teamleden beschikken over een samenvattende tabel 'Ontwikkelingsaspecten die verwijzen naar de bestaansdimensies van **het leerplan wereldoriëntatie**'. Het team is er daardoor van overtuigd dat alle ontwikkelingsdoelen aangeboden worden.
- Door het werken met belangstellingscentra wordt de visie van **multiperspectiviteit** van het leerplan gevolgd. Bij documentenanalyse is duidelijk dat in elk thema meerdere domeinen aan bod komen. Niet alle domeinen komen in alle klassen echter evenwaardig aan bod.
- De klasboeken van de leerkrachten zijn zeer verscheiden opgesteld. Waar een aantal leerkrachten weinig doelgericht en zeer minimaal activiteiten plant, getuigen andere van een doordachte planning met een specifiek na te streven hoofddoel of ontwikkelingsaspect.
- Een klein aantal leerkrachten bereidt elk belangstellingscentrum kwaliteitsvol voor. Uitgaande van vooropgestelde ontwikkelingsaspecten (uitgebreid met een leerlijn) en leerplandoelen, worden activiteiten met leerinhouden gepland. Na regelmatige zelfevaluatie, waarbij zij nagaan welke aspecten en leerplandoelen minder aan bod kwamen, sturen zij doelgericht hun aanbod bij. Deze werkwijze is een voorbeeld van goede praktijk en kan nagevolgd worden door de collega's.
- Paralleloverleg wordt ten dele benut. Sommige leerkrachten bereiden zo gezamenlijke thema's voor. Themadagen en projecten waarbij klasdoorbrekend gewerkt wordt, zijn hiervan voorbeelden.
- Sommige leerkrachten beschikken over uitgewerkte documenten voor weerkerende momenten en speel-leerhoeken. Daarbij halen ze zowel de ontwikkelingsaspecten als leerplandoelen en -indien mogelijk- de decretale ontwikkelingsdoelen aan.
- Het team volgt min of meer de jaarlijn bij de planning van de thema's. Er circuleren daarover afspraken, maar niet iedereen is ervan op de hoogte waardoor de continuïteit en de verticale samenhang niet gewaarborgd zijn.
- In sommige groepen hebben de kleuters inspraak en zijn ze betrokken bij de keuze en uitwerking van de thema's. Occasionele gebeurtenissen worden uitgewerkt, de kleuters kunnen materialen en boeken van thuis meebrengen, ... De leerkrachten informeren de ouders daarover via een infoblaadje.
- **De tijdsaders**, vooral voorkomend in de kalenders, zijn in alle klassen voldoende uitgewerkt. Vroegere afspraken over gradatie zijn nog steeds van toepassing.
- De kleuters krijgen ruim kansen om **de werkelijkheid** te ervaren, vast te stellen en zich te uiten. De leerkrachten hebben daarbij aandacht om zoveel als mogelijk alle zintuigen aan te spreken. Meerdere uitstappen dichtbij en veraf worden in elke klas gepland. Experts (dikwijls ouders, een muzikant, de dokter, ...) worden uitgenodigd in de klas.

Een aquarium, een diertje dat op bezoek komt, ... zorgen ervoor dat kleuters naast de ver- en bewondering ook verzorgende taken op zich leren nemen.

- In de meeste klassen kunnen de kleuters **exploreren en experimenteren** in de themahoek, aan de ontdektafel, met allerlei aangeboden materialen.
- Het domein mens en natuur krijgt veel aandacht. Het Kersenpitje bezoekt de aangrenzende tuin van het Rust en Verzorgingstehuis meermaals en De Belle heeft het landelijke uitzicht waardoor de jaarkring en de rijkheid van de natuur dagdagelijks aandacht krijgt.
- Het team zorgt voor degelijke **milieu- en gezondheidseducatie**. Kleuters mogen doorheen de dag water drinken. Op woensdag is er fruitdag en ouders krijgen de vraag om 'een gezond tussendoortje' mee te geven. Elke klas werkt rond milieu waarbij de kleuters warm gemaakt worden om het afval te sorteren. Een uitstap naar het containerpark leidt de kleuters ook naar de bewustwording van recyclage.
- Techniek is momenteel een prioritair werkpunt van de school. Daarvoor volgt het team een nascholingstraject.
- Vooral tijdens de onthaalmomenten spreken de kleuters over de actualiteit.
- **De klasinrichting** is overal aangepast aan het lopende belangstellingscentrum. De hoeken zijn verrijkt in functie van het thema (winkel is burcht, de poppenhoek is ziekenhuis, ...) de moetjes gaan over het thema, de boekenhoek werd uitgebreid, er is een thematafel, ...
- De horizontale samenhang met de leergebieden Nederlands, wiskunde, muzische opvoeding en godsdienst is in alle klassen verzekerd. Positief daarbij is dat ook de bijzondere leerkracht lichamelijke opvoeding zich in de mate van het mogelijke informeert over het lopende thema om het eigen aanbod daarop af te stellen.
- In een aantal klassen wordt het koek- en plasmoment geïntegreerd in de dagelijkse activiteiten. In andere klassen is dit een klasextern gebeuren waar heel wat kleuters als 'wachtenden' de tijd doorbrengen. Hierbij rijst de vraag of de onderwijstijd wel effectief ingevuld wordt.

5. BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of -variabelen levert volgende vaststellingen op:

5.1 Personeelsbeheer

5.2 Professionalisering

5.2.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- Vul hier de onderbouwing Deskundigheidsbevordering in.
- De school beschikt over een **doordachte visie** om **doelgericht** de interne deskundigheid van alle teamleden te verhogen. Het team stelt een sterkte – zwakte analyse op als vertrekpunt om de eigen werking bij te sturen. Daaruit volgt een beleidsplan dat prioriteiten voor een aantal jaar vooruitschuift. Het nascholingsplan is uiteindelijk de aanzet om het hele team te professionaliseren in de gekozen prioriteit.

- Momenteel werkt de school vooral binnen wereldoriëntatie aan het domein techniek. Het team laat zich hierbij ondersteunen door een externe nascholingsinstantie. Zowel pedagogische studiedagen als personeelsvergaderingen worden daarvoor benut.
- Naast de teamnascholingen kunnen de leerkrachten volgens eigen noden en behoeften inschrijven voor individuele nascholingen. Zo volgde de bijzondere leerkracht lichamelijke opvoeding een specifiek traject rond kleuterturnen en ook de zorgcoördinator genoot een vervolgopleiding. Ook klasleerkrachten volgen nascholingen die nuttig zijn voor de praktijk. Niet alle teamleden zijn echter overtuigd van de meerwaarde van dergelijke professionaliseringskansen.
- De leerkrachten kunnen rekenen op **ondersteuning** bij de vernieuwingstrajecten. De school doet daarvoor beroep op de pedagogische begeleiding. De regiowerking biedt rond kleuteronderwijs, kleuterturnen en zorg een aantal bijeenkomsten waarvan de intervisiemogelijkheden sterk gewaardeerd worden.
- Nadat een teamlid een individuele nascholing volgde, brengt zij daarover verslag uit op een personeelsvergadering.
- De school beschikt over een –miniem- aantal pedagogisch- didactische tijdschriften en boeken. Het is echter nog niet de gewoonte dat alle teamleden deze werken doornemen als vorm van zelfstudie.
- De zorgcoördinator ordende de schoolbibliotheek. Momenteel stelt zij geregeld een aantal prentenboeken in de belangstelling zodat alle teamleden zich bewust worden van het aanbod.
- Het team evalueert de meeste nascholingen op een personeelsvergadering. Alhoewel de personeelsvergaderingen een inhoudelijk luik bevatten, is dit meer gericht op het maken van afspraken dan op het bieden van leerkansen.
- De deskundigheidsbevordering kan nog verder **ontwikkelen**. Leerkrachten maken nog weinig gebruik van elkaars deskundigheid. Zo bouwden enkele leerkrachten een expertise op o.a. rond een programma voor de ontwikkeling van de schrijfvaardigheid, gebruik van de pc in de klas en snoezelen. Meermaals konden verscheidene klassen daarmee kennis maken. Het leren van elkaar door intervisie, uitwisselen van ideeën en hospiteren is nog geen verworvenheid.
- Het vroeger gevolgde traject om prioriteiten te bepalen en daaruit nascholingsbehoeften in kaart te brengen, biedt de school de mogelijkheid om autonoom de interne kwaliteit te bevorderen.

5.3 Materieel beleid

5.4 Welzijn

5.5 Curriculum

5.6 Begeleiding

5.6.1 Leerbegeleiding

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor:

- doelgerichtheid
- ondersteuning
- doeltreffendheid
- ontwikkeling.

Vaststellingen

- De naam 't Kersenpitje groeide uit de zorgvisie van de school. Zij stelt zich voor als een school met pit en warmte waar het totale kind kan opgroeien met veel zorg voor de eigenheid van elke kleuter. De klastitularissen blijven de spilfiguren in deze **zorgvisie**.
- In De Belle en bij de jongste kleuters in 't Kersenpitje zitten meerdere leeftijdsgroepen samen. Sommige leerkrachten **differentiëren** er **doelgericht** in hun aanbod. Oudere kleuters krijgen opdracht om de jongere te helpen, de verwerking van de activiteiten verschilt meermaals, de leerkrachten bieden zowel moeilijke als eenvoudige versjes aan, sommige kleuters krijgen individuele 'moetjes', ... In homogene klassen komt de basisdifferentiatie eerder occasioneel voor. De zorg krijgt in de meeste klassen nog steeds een intuïtieve invulling, eerder dan een structurele benadering door de klastitularis.
- Sommige leerkrachten bieden extra oefeningen aan als voorbereiding op de lagere school ten nadele van het exploreren en experimenteren. Daarbij schuilt het gevaar van 'verschoolsing'.
- De meeste klastitularissen volgen de ontwikkeling van hun kleuters in het observatieschriftje en via observatielijsten op basis van de ontwikkelingsdomeinen. Daarbij steunen ze vooral op intuïtie en ervaring. Tweemaal per jaar worden de kleuters ook volgens alle ontwikkelingsaspecten gescreend. Met een kleurencode is op deze documenten af te lezen hoe een kleuter evolueert. Kleuters die voor een domein minder goed scoren, krijgen extra **ondersteuning**.
- De screenings zijn uitgangspunt voor een MDO (Multi Disciplinair Overleg). Als voorbereiding daarvan bezorgt de zorgcoördinator een formulier waarop de leerkracht zowel de sterke als de zwakke eigenschappen van de kleuter binnen het probleemgebied oplijst. Bij de bespreking worden afspraken genoteerd. Het handelingsgericht werken is hierbij in volle ontwikkeling.
- De klasleerkrachten bieden **voortdurend feedback** aan de kleuters. Een mondelinge beoordeling, een knuffel, een dikke pluim, een ereplaatsje in de kring, ... stimuleren de kleuters om hun leer- en leefhouding te optimaliseren.
- De zorgcoördinator vervult haar opdracht zowel op kind-, leerkracht-, als schoolniveau. Individuele kinderen of groepjes kleuters begeleidt zij klasextern om taal- of rekenbegrippen aan te reiken. Zij maakt daarbij dikwijls gebruik van de aanwezige software die ook in de klas voorhanden is.
- Binnen de **GOK**-peiler socio-emotionele vorming werd een snoezelruimte uitgebouwd. Aanvankelijk bezocht de zorgcoördinator die met een groepje kleuters. Het is dan ook bijzonder jammer dat niet alle teamleden de kleuters intensief gebruik laten maken van deze waardevolle, rustgevende en sfeervolle ruimte.
- De peiler taalvaardigheid werd hoofdzakelijk ingevuld door het uitwerken van de poppenkastzolder waarvoor het team onlangs nog een aantal decors schilderde. De kleuters kunnen er genieten van voorstellingen door de leerkrachten waarbij zowel doelstellingen Nederlands, muzische vorming als socio- emotionele opvoeding centraal staan.
- **Het CLB** (Centrum voor Leerlingenbegeleiding) is een duidelijk aanwezige partner in de zorgbegeleiding van de school. De CLB-medewerker is maandelijks aanwezig en de school kan bijkomende momenten aanvragen.
- Voor enkele kleuters werkt de school samen met een school voor buitengewoon onderwijs in het kader van **gon** (geïntegreerd onderwijs). De betrokken leerkrachten zijn unaniem enthousiast over deze samenwerking, vooral over de informatie en de tips om de betreffende kleuters zo goed als mogelijk in de klas te begeleiden.
- De overgang naar het eerste leerjaar van de lagere school wordt goed voorbereid. De leerkrachten werken daarvoor gezamenlijk een aantal integratieactiviteiten uit dikwijls met doorschuifstelsel. Daardoor maken alle kleuters met elke leerkracht van het eerste leerjaar kennis. De gymleerkracht, die zowel in de kleuterschool als in de lagere school actief is, speelt hierbij een cruciale rol. Er worden een aantal overlegmomenten

met de betrokken leerkrachten georganiseerd waarop pedagogisch-didactische onderwerpen besproken worden. Verder zijn er overgangsgesprekken en een aantal afspraken onder andere rond de kalenders.

- De school onderzoekt hoe **doeltreffend** haar onderwijs is. Zo leggen alle oudste kleuters een schoolrijpheidstest af. Deze testresultaten worden door de zorgcoördinator geanalyseerd zowel op leerling- als op klasniveau. Leerlingen die minder scoren kunnen rekenen op ondersteuning. Daarna leggen zij een bijkomende test af. Als een item van de test meermaals ondermaats scoort, worden voor de hele klasgroep remediërende activiteiten ingeschakeld. Af en toe dubbelen kleuters de derde kleuterklas. De recentste outputcijfers wijzen op een vrij hoog percentage zittenblijvers dat volgens de school sterk varieert van jaar tot jaar.
- De school beschikt recent over de testresultaten lezen, spelling en wiskunde van het eerste leerjaar. Gezien die slechts over het vorige schooljaar gaan, werden nog geen besluiten op schoolniveau wat betreft 'vervolgonderwijs' getroffen. Bovendien weten weinig teamleden van het bestaan van deze gegevens af. Op kindniveau presteren de leerlingen zoals verwacht.
- Naast vele informele contacten organiseert de school ook formele oudercontacten en een infoavond bij het begin van het schooljaar. De ouders krijgen voor het individuele contact een voorbereidende kijklijst waardoor het gesprek zelf zeer gericht en met wederzijdse inbreng gevoerd kan worden.
- De school is binnen het zorgbeleid **in volle ontwikkeling**. Momenteel laten de zorgdocumenten weinig sporen zien van concrete handvatten voor de klaspraktijk. Het handelingsgericht werken, waarbij een individueel handelingsplan, voor zorgenkleuters opgesteld wordt, is in ontwikkeling. Daarbij tracht het zorgteam alle betrokken zorgverleners (klastitularis, zorgleerkracht, gymleerkracht, reva, gon, logo, ...) te betrekken en hun werking complementair te maken.

5.7 Evaluatie

6. ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op:

- De school werd jarenlang geleid en gedragen door de vorige directie. Zij stelde samen met het team **een duidelijke visie** op, werkte aan een degelijk schoolwerkplan, zette prioriteiten uit en manage de administratie.
- De huidige directeur tracht deze waardevolle aanpak te bestendigen en wil op termijn eigen accenten leggen met gedeelde verantwoordelijkheden. Ze straalt rust en vertrouwen uit en haar empathie wordt door het team gewaardeerd. Zowel in 't Kersenpitje als op De Belle is ze duidelijk aanwezig, wat ook bij de ouders vertrouwen wekt.
- Het team wordt betrokken bij **de schoolwerking en de besluitvorming**. Na de verkennende gesprekken en het vrijblijvend klasbezoek plant de directeur in de toekomst functioneringsgesprekken en later evaluatiegesprekken. Leerkrachten kunnen hun inbreng geven bij de verdeling van kleuters in heterogene klasgroepen en de overlegmomenten en personeelvergaderingen verlopen in een sfeer van wederzijds vertrouwen en respect.
- De **zorg voor kwaliteitsvol onderwijs** leeft bij de directie en het team. In de **zelfevaluatie** kwamen de volgende sterktepunten naar voor: veel ruimte, hecht team, snoezelruimte, veiligheid, rijk aanbod qua buitenspel en een goed financieel beheer. Uit de zwaktes werden de volgende werkpunten geselecteerd: de snoezelruimte, het overleg over de zorgenkinderen optimaliseren, de poppenkastzolder verder inrichten en wo – techniek uitdiepen. Het inspectieteam stelt vast dat deze werkpunten

daadwerkelijk aangepakt worden. Over de doelgerichtheid en de planmatige aanpak is echter geen duidelijk zicht bij de leerkrachten.

- In een individueel **gesprek met de kleuters**, peilen de leerkrachten naar het welbevinden op school. Met de hulp van smiley's verwoorden de kinderen wat ze al dan niet fijn vinden. De ouders krijgen een neerslag van het gesprek op een tekening van hun kleuter.
- **De mening van de ouders** werd op beide vestigingsplaatsen bevestigd. De meerderheid van de ouders is over de school zeer tevreden. Zowel over het onderwijs en de opvoeding als over de gebouwen scoren de meeste items hoog. Over de mindere communicatie zijn een aantal suggesties gedaan en enkele bemerkingen over de toiletjes werden ondertussen aangepakt.
- **De na te streven (leer)prestaties en de schoolloopbaan** van de kleuters volgt de school via het kindvolgsysteem en de schoolrijpheidstesten. Zij beschikt ook over de testresultaten voor spelling, lezen en wiskunde van het eerste leerjaar. Analyse op schoolniveau en interpretatie van de resultaten uit het eerste leerjaar, is nog niet gebeurd.

7. STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

7.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De kleuters krijgen een voldoende rijk, breed en gevarieerd aanbod.
- De leerkrachten zorgen voor een ervaringsgerichte en werkelijksheidsgerichte aanpak.
- De horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden en tussen activiteiten is gewaarborgd.
- De school biedt een brede waaier aan ontwikkelingskansen binnen het leergebied Nederlands.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het gevolgde traject om vanuit een brede zelfevaluatie prioriteiten te bepalen en daaruit nascholingsbehoeften in kaart te brengen, biedt de school de mogelijkheid om autonoom de interne kwaliteit te bewaken.
- Het zorgteam beschikt over een realistisch beeld betreffende de huidige zorgwerking en heeft heldere ideeën over de te ondernemen stappen.
- Het team is gericht op het bevorderen van het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De directeur heeft een goed beeld van haar team door de verkennende gesprekken en de klasbezoeken.
- De luisterende en empathische houding van de directeur zorgt voor rust en vertrouwen in het team.

7.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- De leerkrachten dienen de impact van de leerplannen op de klaspraktijk te verhogen.

- Voor alle leergebieden kunnen concrete afspraken gemaakt worden of kunnen de reeds bestaande afspraken herzien worden zodat de gradatie binnen het aanbod en de continuïteit doorheen de school verzekerd worden (blijven).
- Sommige leerkrachten dienen het klasboek kwaliteitsvoller uit te werken met richtinggevend doelstellingen, gerichte differentiatie en een zekere mate van reflectie.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen:

- Het structureel leren van elkaar kan beter.
- De zorg krijgt in de meeste klassen nog steeds een intuïtieve invulling. Een meer structurele benadering zal de kwaliteit van de zorgverbredende interventies verhogen.

Wat betreft het algemeen beleid:

- De gedeelde verantwoordelijkheid kan verder uitgroeien.
- De directeur kan gerichte druk uitoefenen om de gemaakte afspraken blijvend na te leven.

7.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden:

- Nihil

8. ADVIES

In uitvoering van het Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning

GUNSTIG

voor de volledige instelling.

9. REGELING VOOR HET VERVOLG

Nihil

Namens het inspectieteam, de inspecteur-verslaggever

Vera Pollier

Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling:

Voor kennisname
Het bestuur of zijn gemandateerde

Naam: